

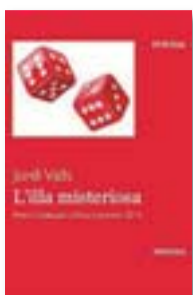
Encara brilla la suor al llom del cavall

VÍCTOR OBIOLS

L'escriptor i periodista Jordi Cervera manté, a la col·lecció *Mitilene*, un catàleg impeccable, i només cal repassar-lo, sense

fer esment específic de les grans figures literàries que hi van deixant empremta, per confirmar que està contribuint amb qualitat a l'edició de la poesia en català, publicant novetats de Susanna Rafart, Antoni Clapés i Màrius Sampere, i recuperant l'obra de Marta Pessarrodona, Joan Perucho i Agustí Bartra, entre d'altres.

Jordi Valls no necessita presentació en la societat literària contemporània del país. Ja ho va afirmar en el seu moment Ernest Farrés: "No ens enganyem: tot poeta aspira a ser algú altre, a ultrapassar els seus propis límits eremítics, a esdevenir immortal pel camí de l'escriptura literària, una transsubstanciació centrífuga que queda singularment ressaltada en la tasca creativa del nostre poeta des dels seus inicis". Valls pertany als territoris que podríem situar a prop de Gabriel Ferrater, Vicent Andrés Estellés i T.S. Eliot. Ara bé, en l'últim recull, que presentem avui (la paraula *poemari* l'obviem, ara recordo que al malaguanyat Carles Miralles li recordava la paraula *armari*, i em sem-

L'ILLA MISTERIOSA
JORDI VALLS
METEORA
PREMI CADAQUÈS
A ROSA LEVERONI
80 PÀG. / 15 €

bla que no volia mots guardats a l'armari), parlem de *L'illa misteriosa*, que un jurat competent va premiar amb el premi Cadaqués a Rosa Leveroni 2014. En aquest llibre, deiem, s'hi filtra l'ombra potser d'un Philip Larkin.

Valls ha anat adoptant, amb els anys, un to més aspre i més esmolat. Vegem poemes com *De tu a tu*, en què els personatges del poema "han perdut la joguina dels bons temps", o el gran *Certesa* -amb ressons també de Joan Margarit-, amb aquell final inapel·lable: "on hauré de recordar-te / que som batescs diferents". Un vers del mig sembla, però, mancat d'unes comes: "Res, però, no uneix tant", on l'adversativa quedava nua. Un altre exemple seria *Mostra d'amor*, o el memorable *Pessebre*: "Has confós la farina amb la neu [...]". O, encara, el poema *Caravana*: "[...] amb el dit la podries esborrar dels ulls [...]". L'anècdota elevada a categoria de problemàtica moral irresoluble. Valls explora també altres regions de la poesia, assaja una sextina amb *El bou i la llebre*, i també una sèrie de sonets ben escandits on destaca *El mar interior*. Fa possible, com diu la poeta Maria Antònia Massanet en una ressenya publicada a Núvol, "la vida viable".

L'ESCUMA DE LES LLETRES

LLUÍS A. BAULENAS

Fecunditat del món literari: 'Irène' i Calvino

Una de les característiques més extraordinàries de la literatura és la capacitat d'autoreproduir-se a través de noves formes. Un cas típic seria la realització d'un guió cinematogràfic a partir d'una novel·la. Dos esdeveniments dels darrers temps ens ho recorden: un de literari i un altre d'artístic. El primer cas és la recent publicació de la novel·la de sèrie negra *Irène* de Pierre Lemaitre (Bromera, 2015). És una novel·la sobre novel·les. Fa gràcia observar el caire pernicios i perillós que pot arribar a tenir la literatura. Explica el cas d'un assassí en sèrie que utilitza com a inspiració escenes d'assassinats descrits en novel·les de diverses èpoques. Duu a la realitat els assassinats de la ficció amb una fidelitat del 100%. La novel·la en si és força correcta. Hi ha sang i fetge, però, repetim, fa gràcia que, per exemple, tots els que vam llegir *American psycho* d'Easton Ellis i vam pensar -amb una certa esgarrifança- que les carnisseries que hi sortien eren impossibles de trobar a la realitat ara vegem que un altre autor les fa reals amb l'únic poder que té: l'escriptura.

L'altre cas, ben diferent, és el record de Calvino que la Blueproject Foundation fa a la seva galeria del carrer Princesa de Barcelona. A partir de les conegudes *Sis propostes per a un nou mil·lenni* (1985), que segons Calvino havien de caracteritzar la cultura del segle XXI (lleugeresa, rapidesa, exactitud, multiplicitat, visibilitat, consistència), es presenta *Little is left to tell. Calvino after Calvino*. Es tracta d'una exposició imaginativa, brillant, original, que a través de 12 obres ajuntades per parelles proposen la reflexió sobre els sis conceptes que, segons l'escriptor italià, marcarien l'esdevenidor de la cultura del tercer mil·lenni. Són dotze artistes d'arreu del món localitzats i duts a Barcelona pels comissaris de l'exposició, Aurélien Le Genissel i Renato Della Poeta.

El que fa més il·lusió no és tant el fet que es faci un homenatge a Calvino (sempre merescut, sense necessitat d'efemèride), sinó que serveixi d'excusa per a la reflexió cultural. Fins al 31 d'octubre. No s'ho perdin.

FA MOLT
QUE
ESPERES
AQUEST
MOMENT

TORNA LA LISBETH SALANDER.

MILLENNIUM
CONTINUA.

Columna

@columnaedicions

Facebook.com/ColumnaEdicions

www.columnaedicions.cat